

Çocuk İşçiliğiyle Mücadelede Nereden Nasıl Destekler Alabilirim?

Bu Kitapçıkta Neler Bulacaksınız?

Bu kitapçık neden hazırlandı?..... 1

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Sosyal Hizmetler Merkezi..... 3

İŞKUR 4

İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı 5

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) 6

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü 7

T.C. Sağlık Bakanlığı

İlçe Sağlık Müdürlüğü 8

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı

Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü 9

T.C. İçişleri Bakanlığı

İlçe Emniyet Müdürlüğü 10

İlçe Jandarma ve Karakol Komutanlıkları 11

İlçe Göç İdaresi Müdürlüğü 12

T.C. Adalet Bakanlığı

Adli Yardım Bürosu ve Temsilcilikleri 13

Cumhuriyet Savcılığı 14

Belediyeler 15

Sivil Toplum Kuruluşları 16

Bu kitapçık neden hazırlandı?

Çocukların eğitim, sağlık, oyun, ihmal ve istismardan korunma gibi birçok hakkı vardır.

Çalışmak zorunda kalan çocuklar bu haklarını kullanamamaktadır.

Bu nedenle çocuk işçiliği sona erdirilmelidir.

Devletler ve tüm yetişkinler bu konuda sorumluluk almalıdır.

Çocuk işçiliğini önlemek ya da ortadan kaldırmak için Türkiye'deki sorumlu kurumlar "Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Ulusal Programı"nda belirlenmiştir. Bu belge göz önünde tutularak bu kitapçık hazırlanmıştır. Bu kitapçıkta yer alan kurumlardan çocuk işçiliği ile mücadele konusunda destek isteyebilir ve sorumluluklarını hatırlatabilirsiniz. Yan sayfada ihtiyacınızla ilgili hangi kurumlara başvurabileceğinize dair bilgileri bulabilirsiniz.

Anne-babadan biri iş bulursa çalışabileceksi;

İŞKUR 4

**Mesleki ve Teknik Açık
Öğretim Okulu 7**
**Belediye Meslek Edinme
Kursları 15**

Evde çocuk, engelli, hasta veya yaşlı bakımı gibi nedenlerle ücretli çalışabilen kimse yoksa;

Sosyal Hizmet Merkezi 3

ALO 183 3

**Belediyelere Ait Kreş ve
Gündüz Bakımevleri 15**

Çalışabilecek herkes çalıştığı halde yeterli gelir sağlanamıyorsa;

Sosyal Hizmet Merkezi 3

**İlçe Sosyal Yardımlaşma ve
Dayanışma Vakfı 5**

**İlköğretim ve Ortaöğretim
Kurumları Bursluluk Sınavı 7**

STK'LAR 16

Çevresel olumsuz şartlar nedeniyle ebeveyn çalışmanın çocuk için daha güvenli ve öğretici olduğunu düşünüyorsa;

**Gençlik Hizmetleri ve Spor
İlçe Müdürlüğü 9**

**Belediye Kültür ve Sosyal
İşler Müdürlüğü 15**

Halk Eğitim Merkezi 7

**Belediye Hobi ve Meslek
Kursları 15**

STK'LAR 16

Gençlik Merkezleri 15

Çocuk okula gelmeyi istemiyorsa ve çalışmak istediğini söylüyorsa;

**Gençlik Hizmetleri ve Spor
İlçe Müdürlüğü 9**

**Belediye Psikolojik
Danışmanlık Hizmetleri:
(Ailenin danışmanlık alması
için) 15**

Toplum Ruh Sağlığı Merkezi 8

STK'LAR 16

Aile Türkiye'de kalmak için kayıt ya da doküman sorunu yaşıyorsa;

Göç İdaresi 12

STK'LAR 16

Çocuğun çalıştığı yer biliniyorsa şikayet ve bildirim için;

ALO 170 6

Zabıta 15

**Sosyal Güvenlik
Kurumu 6**

Çocuğun işe bağlı bir meslek hastalığı varsa ya da iş kazası geçirmişse şikayet ve bildirim için;

**Sağlık Kurumları 8
(hastaneler, toplum sağlığı
merkezleri vb.)**

Çocuğun çalıştığı yerde maruz kaldığı başka hak ihlalleri varsa şikayet ve bildirim için;

Adli Yardım 13

ALO 155 10

ALO 183 3

Cumhuriyet Savcılığı 14

T.C.Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Sosyal Hizmet Merkezi (SHM)

Sunduğu Hizmetler

- Çocuğa yönelik koruyucu önleyici faaliyet olarak alınan **danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma tedbir kararları** alınması için inceleme yapar ve alınan kararların uygulanmasını sağlar.
- Aile yaşam becerilerini güçlendirmek için yetişkinlere yönelik **aile eğitim programı** düzenler.
- Uzmanlar tarafından düzenli ev ziyaretleri düzenlenerek ihtiyaç tespit edildiğinde **şehit yakınları, gaziler ve gazi yakınlarına yönelik destekler** sunar.
- İhtiyacı olan kişilere **boşanma ile ilgili danışmanlık** hizmeti sağlar.
- Maddi olarak temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çeken ailelere geçici bir süre için **Sosyal Ekonomik Destek (SED)** yardımı sağlar.
- Engelli ve yaşlılara yönelik nakdi ve ayni yardımlar** sağlar.
- İhtiyaç durumunda **yaşlıların huzurevinde ücretsiz bakımına** ilişkin destekler sunar.
- İhtiyacı olan **engellilere evde bakım** yardımı sağlar.
- 15.05.2015 tarihinde ve sonrasında gerçekleşen canlı doğumlar için **doğum yardımı** sağlar.

Nasıl Ulaşırım ?

ALO 183: 7 gün 24 saat hizmet verir. Yurt içi aramalar ücretsizdir. Türkçe, Kürtçe ve Arapça dillerinde ve işitme/konuşma engeli bulunan kişilere yönelik hizmet vermektedir.

<https://www.ailevecalisma.gov.tr/>

Yaşadığım yerdeki Sosyal Hizmet Merkezi (SHM) adresi - telefonu:

T.C.Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

İŞKUR

Sunduğu Hizmetler

- İş arayan kişileri **uygun işlere yerleştirmeye** destek sunar.
- İş arayan kişileri güçlendirme için meslek edindirme, kendi işini kurma gibi konularda **eğitimler** verir.
- Bir işyerinde çalışırken herhangi bir kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalı kişilere **İşsizlik Sigortası** ödemelerinin yapılmasını sağlar.
- İş arayanlara, işverenlere ve öğrencilere **iş ve meslek danışmanlığı** yapar.

Nasıl Ulaşırım ?

İletişim Hattı: **444 75 87**

<https://www.iskur.gov.tr/>

Yaşadığım yere en yakın İŞKUR adresi - telefonu:

.....

.....

.....

T.C.Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV)

Sunduğu Hizmetler

- **İhtiyaç sahibi ailelere** gıda, kira desteği, kışın yakacak yardımı ve fatura ödemeye dair **yardımlar yapar**. Ayrıca eşi vefat etmiş kadınlara, asker ailelerine, okula giden çocuklara yönelik de yardımları vardır.
- İş bulma konusunda sıkıntı yaşayan kişilere **işe başlama konusunda destek** sunar.
- Herhangi bir sosyal güvencesi olmayan kişilere genel **sağlık sigortası konusunda destek** sağlar.
- Engelli, kronik hastalığı bulunan ve yeni doğum veya çoklu doğum yapmış kişilere yönelik **sağlık yardımları** yapar.
- **Afet, terör, göç gibi özel durumlardan** etkilenmiş kişilere yönelik yardımları vardır.
- Yaşlılara yönelik **yaşlılık ve engelli aylığı gibi yardımlar** yapılmaktadır.

Nasıl Ulaşırım ?

ALO 144 - Sosyal Yardım Hattı: Yurt içi aramalar ücretsizdir. Türkçe, Kürtçe ve Arapça dillerinde ve işitme/konuşma engeli bulunan kişilere yönelik hizmet vermektedir

<https://www.ailevecalisma.gov.tr/sygm/iletisim/>

Yaşadığım yere en yakın SYDV adresi - telefonu:

.....

T.C.Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)

Sunduğu Hizmetler

- Sigortasız çalıştırma veya **çocuk işçiliğine dair gelen ihbarları** alır.
- Gelen ihbarları değerlendirerek şikâyet edilen **işyerini denetler**.
- İşverenler **iş kazaları veya meslek hastalıklarına ilişkin bildirimlerini** bu kuruma yapar. İşveren bu durumları bildirmediginde ise şikâyet bu kuruma yapılabilir.

Nasıl Ulaşırım ?

ALO 170

<http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/>

Yaşadığım yere en yakın SGK adresi - telefonu:

.....

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sunduğu Hizmetler

- Örgün eğitime devam konusunda sıkıntılar yaşayan çocukların **eğitime devam edebilmesi için açık öğretim okulları** vardır. Bu okullara kayıtlar Halk Eğitim Merkezi Müdürlüklerinde yapılır.
- Halk Eğitim Merkezlerinde mesleki gelişim, sanat gibi birçok konuda **ücretsiz kurslar** düzenler.
- Okuma yazma bilmeyen **yetişkinler için okuma yazma kursları** düzenler.
- Maddi imkânları yetersiz olan öğrencilere yönelik yatılılık ve burs imkânları sağlar.
- Öğrenciler **İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavına (İOKBS)** girerek sınav sonucuna göre burs imkânı kazanır.
- Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde **özel eğitim ihtiyacı** olan öğrenciler için **tanılama ve yönlendirme hizmetleri** verilir. Ayrıca **psiko-sosyal açıdan desteğe** ihtiyaç duyan çocuklara yönelik hizmetler verilir.

Nasıl Ulaşırım ?

www.meb.gov.tr

İlçemdeki Milli Eğitim Müdürlüğü adresi - telefonu:.....

İlçemdeki Rehberlik Araştırma Merkezi adresi - telefonu:.....

Yaşadığım yere en yakın okulun adresi - telefonu:.....

T.C. Sağlık Bakanlığı

İlçe Sağlık Müdürlüğü

Sunduğu Hizmetler

- Bünyesindeki sağlık kurumlarına tedavi veya kontrol amacı ile gelen **çocukların yasal olmayan şekilde çalıştığını tespit ederse gerekli bildirimini** yapar.
- Bünyesindeki hastane, aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı merkezi vb. sağlık kurumlarında yasalara uygun olarak **çalışan çocukların periyodik kontrollerini ve gerektiğinde tedavilerini** yapar.
- Kendilerine intikal eden **iş kazaları** en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir.
- Sadece çalışan değil tüm çocukların muayenelerini ve tedavilerini **ücretsiz** gerçekleştirir.
- Toplum Sağlığı Merkezleri başta olmak üzere bünyesindeki sağlık kurumlarında iş sağlığı güvenliği hizmeti sunar.

Nasıl Ulaşırım ?

İlgili telefon hatları:

ALO 112 Acil Çağrı Hattı

ALO 114 Ulusal Zehir Danışma Merkezi

ALO 171 Sigara Bırakma Hattı

ALO 182 Merkezi Hekim Randevu Sistemi

ALO 184 Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi

İlçemdeki Sağlık Müdürlüğü'nün adresi - telefonu:.....

Yaşadığım yere en yakın hizmet veren sağlık kurumu adresi - telefonu:.....

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı

Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü

Sunduğu Hizmetler

- **Gençlik merkezleri**, spor salonları ve çeşitli tesisler kurar.
- **Ücretsiz kurslar, seminerler ve geziler** düzenler.
- Spor kompleksleri aracılığıyla kurslar düzenler ve **sporcu yetiştirir**.
- **İzcilik kampları** düzenler.
- **Madde bağımlılığı ile mücadele, gönüllülük, sosyal hayata katılım, doğru internet kullanımı, afet bilinci** gibi alanlarda seminer ve eğitimler yapar.

Nasıl Ulaşırım ?

<https://gsb.gov.tr/>

İlçemdeki Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü'nün adresi - telefonu:.....

Yaşadığım yere en yakın gençlik merkezi veya spor salonunun adresi - telefonu:

T.C. İçişleri Bakanlığı

İlçe Emniyet Müdürlüğü

Sunduğu Hizmetler

- Yasaklanmış çocuk işçiliğinin tespiti ve/veya bildirimi halinde ve kadın ve çocuğa karşı şiddet olaylarında gerekli kurum ve kuruluşlara **bildirim yapar**.
- Eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde **18 yaşından küçüklerin çalıştırılıp çalıştırılmadığını kontrol eder**.
- **Çocuğa karşı sorumluluklarını yerine getirmeyen, çocuğa kötü muamele eden çocuktan hukuken sorumlu olan kişiler** hakkında, Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.
- **Sokakta çalıştırılan çocuklarla ilgili olarak gelen ihbarlarda** gerekli işlemleri uygular, ailelere bilgilendirme yapar.

Nasıl Ulaşırım ?

ALO 155 Polis İmdat Hattı

Yaşadığım yere en yakın polis karakolunun adresi - telefonu:.....

T.C. İçişleri Bakanlığı

İlçe Jandarma ve Karakol Komutanlıkları

Sunduğu Hizmetler

- Kadın ve çocuğa karşı şiddet olaylarına dair **gelen ihbarlarda gerekli işlemleri** uygular.
- Suça sürüklenen, küçük yaşta çalıştırılanlar ile okula gönderilmediği veya okula devamı sağlanmadığı tespit edilen **çocukların ailelerine tebligat** yapar.
- Ailelere çocuklarının **sokaklarda karşılaşılabileceği olumsuz durumlar** anlatılarak bilgilendirme yapar.
- Şikâyet veya denetim üzerine ailesi tarafından sokakta çalıştırıldığı, terk edildiği, yapılan tebligata rağmen okula gönderilmediği veya kötü muamele edildiği tespit edilen çocuğun ailesi hakkında Cumhuriyet Savcılığına **suç duyurusunda** bulunulur.

Nasıl Ulaşım ?

ALO 156 Jandarma İmdat Hattı

Yaşadığım yere en yakın jandarma karakolunun adresi - telefonu:

.....
.....
.....

T.C. İçişleri Bakanlığı

Göç İdaresi İl Müdürlüğü

Sunduğu Hizmetler

Sadece göçmenlere ve mültecilere yönelik hizmetleri vardır.

- Çocuğun okula gitmesi, sağlık hizmetinden yararlanabilmesi için gerekli olan **vize, ikamet, kimlik gibi** işleri yürütür.
- İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasına ve başka bir ülkeye gönderilmesine yönelik işlemler yürütülür.
- Türkiye'ye **uyum sürecini kolaylaştırmak için bilgilendirme, istihdam** gibi çalışmalar yapar.

Nasıl Ulaşım ?

ALO 157: Türkçe, İngilizce, Arapça, Farsça, Rusça, Almanca ve Peştuca dillerinde 7 gün 24 saat hizmet sunulur.

<https://www.goc.gov.tr/il-mudurlukleri>

Yaşadığım şehirdeki Göç İdaresi'nin adresi - telefonu:

.....
.....
.....

T.C. Adalet Bakanlığı

Adli Yardım Bürosu ve Temsilcilikleri

Sunduğu Hizmetler

- Çocukların işyerinde, okulda veya herhangi bir yerde kötü muamele görmesi gibi konularda veya herhangi bir konuda **açılan/açılacak davalarda ücret talep edilmeksizin hukuki yardımda bulunulur.** Bu destek yaşadığınız ildeki Baro tarafından sağlanır.
- Başvuru için barolar tarafından talep edilen belgeler ve form doldurulur.
- **18 yaşından küçük suçla ilişkilenmiş çocukların** adli mercilere intikal eden her işleminde baro tarafından bir müdafî görevlendirilmesi yapılır.

Nasıl Ulaşırım ?

Adli yardım başvuruları bulunulan **ildeki barolar veya adliye içerisindeki baro temsilcilikleri aracılığıyla** yapılabilir. Ayrıca yargılamanın yapılacağı mahkemelerden de talep edilebilir.

Yaşadığım yerdeki Baro'nun adresi - telefonu:

.....

.....

T.C. Adalet Bakanlığı

Cumhuriyet Savcılığı

Sunduğu Hizmetler

- Çocukların işyerinde, okulda veya herhangi bir yerde suça maruz kalması durumunda Cumhuriyet Savcılıklarına **suç duyurusunda** bulunulur. Ayrıca suç mağduru olan çocuklar için en yakın kolluk birimine de (polis karakolu, jandarma, vb.) başvuru yapılabilir.
- Suç duyurusu nasıl yapılır?
 - Bir dilekçe ile bulunduğunuz il veya ilçenin adliyesindeki savcılık müracaat birimlerine yapılabilir.
 - Bu başvuruların yapılmasında bir avukat bulunması zorunlu değildir. Fakat bir avukatın hukuki yardımından faydalanılması oluşabilecek hak kayıplarını engeller.
 - Şikâyet, yaşanan olaya bağlı olarak hak düşürücü sürelerle tabi olabileceğinden, en geç 6 ay içerisinde gerçekleştirilmelidir.
 - Bu işlem için ücret talep edilmemektedir.
 - Ayrıca yaşanan tüm hak ihlalleri için internet üzerinden hizmet veren CİMER (Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi) sistemi kullanılabilir.

Nasıl Ulaşırım ?

<https://www.cimer.gov.tr/>

En yakınimdaki adliyenin adresi - telefonu:

.....

.....

Belediyeler

Sunduğu Hizmetler

- İhtiyaç sahibi kişilere **sosyal yardımlar** sunan müdürlükleri vardır.
- Çocuklara yönelik **psiko-sosyal ve eğitim hizmetleri** veren birimleri vardır.
- Çocukların ve gençlerin yeteneklerini geliştirmeleri ve güvenli alanlarda zaman geçirmeleri için **kültür, sanat, eğitim, spor ve diğer alanlarda ücretsiz etkinlikler düzenler.**
- Bünyesinde yer alan **zabıta müdürlüğü özellikle sokakta çalışan çocuklara** dair şikâyetleri alır ve gerekli işlemleri yapar.
- Bünyesinde yer alan **ruhsat denetim müdürlüğü** belediye sınırları içerisinde yer alan işyerlerini denetleme yetkisine sahiptir.
- **Dezavantajlı gruplara** (çocuklar, yetimler, kadınlar, engelliler ve yaşlılar) yönelik çeşitli etkinlikler düzenler.

Nasıl Ulaşıyorum ?

Belediyenin iletişim hattı, web sitesi, sosyal medya hesapları ve açık adreslerinden ulaşılabilir.

Bağlı olduğum belediyenin iletişim bilgileri:.....

(Eğer büyükşehirde ikamet ediyorsanız) Bağlı olduğum Büyükşehir Belediyesi iletişim bilgileri:.....

Sivil Toplum Kuruluşları

Yaşadığım yerde varsa ilgili sivil toplum kuruluşlarının ve meslek kuruluşlarının iletişim bilgileri:

[illegible]

This image shows a full page of a document template designed for handwriting practice. It consists of a series of evenly spaced, horizontal black dotted lines running across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present. The background is plain white.

Çocuk İşçiliğiyle Mücadelede
Nereden Nasıl
Destekler Alabilirim?

cocukisciligineson.bilgi.edu.tr

2021

Bu kitapçık Inditex finansal desteği
ile yürütülen Çocuk İşçiliğiyle
Mücadele Araştırma ve Uygulama
Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

İstanbul Bilgi Üniversitesi
**Çocuk
Çalışmaları**

İstanbul Bilgi Üniversitesi
**GÖÇ ÇALIŞMALARI
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ**